

Posudek diplomové práce

Peter Skokan: Liberálna strana a jej politika v rokoch 1886–1906. (Príspevok k dejinám Veľkej Británie na prelome 19. a 20. storočia). Praha 2007, 225 stran.

Peter Skokan si jako téma své diplomové práce zvolil prezentaci a hodnocení vývoje britské Liberální strany ve zlomovém a v mnoha ohledech velmi komplikovaném a krizovém období vymezeném léty 1886–1906. Je třeba hned na začátku říci, že sice jde o téma mimořádně významné a pozoruhodné, ale také pro diplomovou práci velmi náročné na zpracování, ať již bereme v úvahu hlediska věcná nebo časové vymezení. Skokan téma prezentuje v šesti kapitolách, časově vymezených parlamentními volbami.

Ve zkoumaném období byla hlavním problémem, jehož řešením se zabývala Liberální strana, irská otázka resp. poskytnutí Home Rule Irsku. To se nakonec ukázalo být oním pověstným úskalím, o něž se roztržila Liberální strana, již část předáků, prosazujících uchování unie, opustila, aby se nakonec politicky přiblížila Konzervativní straně. Skokan pak věnuje v textu irské otázce odpovídající rozsáhlou a zaslouženou pozornost. V prvních kapitolách se autor primárně soustřeďuje na vnitropolitické záležitosti. Dále však neponechává stranou žádný z ostatních problémů, které měly ve zkoumaném období významný vliv. Mám především na mysli oblast zahraniční politiky, v níž se odrážely základní rozpory v přístupu uvnitř Liberální strany. Na jedné straně ještě působí v této době již patrně historicky překonaný kurs ve směru k „malé Anglii“ (především Gladstone), na druhé straně se i v Liberální straně stále výrazněji prosazuje kurs směřující k prosazování imperiální ideje (Rosebery). Autor neponechal stranou ani další podstatné problémy, jakým například byl

vývoj dělnického hnutí na ostrovech a počátky Labouristické strany. Za velmi pozoruhodné považuji závěrečné kapitoly, v nichž autor velmi zdařilým způsobem prezentuje jednak vrchol krize v Liberální straně v letech 1895–1900, i její revitalizaci v následném údobí (1900–1906).

S potěšením mohu konstatovat, že se Peter Skokan zhostil nelehkého úkolu s úspěchem. Díky serióznímu výzkumu dokázal postřehnout a správně zhodnotit všechny základní faktory, které ovlivňovaly vývoj Liberální strany ve vymezeném období. Za velmi cenné a přínosné také považuji jeho hodnocení nejen hlavních osobností Liberální strany, ale britské politické scény vůbec. Skokan prokázal solidní znalost vydaných pramenů, z odborné literatury neopomenul žádný významný titul. Také slovesná stránka textu má dobrou úroveň.

Nelze sice říci, že je text zcela bez jakýchkoli nedostatků, ty však mají jen vysloveně okrajový význam. Bylo by vhodnější, aby autor nepoužíval nevhodné publicistické obraty („...lomcoval celou Európou...; s. 1); odborná literatura v úvodu je v podstatě jen vyjmenována, její hodnocení schází (s. 2–4), někdy narazíme na terminologické nepřesnosti (...lord strážce kráľovskej pečate...; autor má na mysli úrad lorda strážce tajnej pečeti. Zde je dlužno podotknout, že Privy Seal Office byl zrušen již roku 1884, úřad lorda strážce však existoval dále, s. 9); autor má patrně něco proti Keiru Hardiemu, z něhož opakovaně dělá Kiera Hardieho (s. 73, 75, 154); občas narazíme na neopravené překlepy (Harcour, s. 88; Gladstoneom, s. 118); nelze souhlasit se závěrem, že Brity v roce 1893 znepokojovaly „prvé náznaky německého námorného programu“ (s. 108), neboť žádné nebyly (první zákon uvolňující značné prostředky na námořní zbrojení byl v Německu schválen až v roce 1909).

Uvedené drobné nedostatky však v žádném případě nesnižují vysokou kvalitu a přínos práce Petera Skokana, který jednoznačně prokázal schopnost samostatné odborné práce. Předložený text jednoznačně splňuje podmínky kladené na diplomovou práci, jeho kvalita determinovaná výsledky badatelského úsilí, mne vede k tomu, že doporučuji, aby byl přijat jako práce rigorózní. Doporučuji předloženou diplomovou práci k obhajobě a navrhuji její hodnocení klasifikačním stupněm .....

V Hostivici 24. května 2007

Prof. PhDr. Aleš Skřivan, CSc.